

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGÁZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hatóságok... Hirdetés-vagy reklámot magában foglaló újság... Kéziratok vissza nem adatkak.

mény. alispánja az 1887. kelt 5746. számú szoboszlói megyei... Kőszegi patakon... 810 frt 59 kr... zezte.

unklát fogantatos... zéljából az 1887. k napjának d. e. 10... gyei m. kir. állam... yiségében tartandó... rgyalás hirdeteink... óhajtók felhívának... nklát végrehajtásá... natkozó, az engedé... számítandó, s a rész... őirt 5% nyi bánat... ajánlataikat a kittü... ág a nevezett hiva... igy egyezzenek be... n érkezettek figye... etni.

nkáltra vonatkozó... észletes fejtételek a... llamépítészeti hiva... los órákban napon... er, 1887. augusztus... megyei m. kir. tészeti hivatal... gyonjai kérvénye... gyalására... rrostudortól, vosa, a becsület-le... a... -eszenczia... en, vedszer a dipht... mindennemű nyak... rross szaga el... neknek gargarizálás... tel és nyelvet után... fertőtlenítésnél ne... ra 1 frt 20 kr. o. e... an: „Puritas.“... sz-iki londoni kiál... ki, mivel a legál... k karban való t... 1 frt o. e... as fogkefék... leg megdézett szór... n Gölti Nander... Dr. Szabo F., Dr... ggerben Gollner Ló... snyben Pokoruy P... Máur Károly díz... auernmarkt 3.

Kitüntetés Székelyvárosi Fehérvár... Diszklevéllel 1871 ben

Előzetési árak: Helyben és postán küldve... Egy évre... Fél évre... Negyed évre... Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatvan-utca, 1564. szám, Dúszeky ház... Előzetési helyben: JELEGGI K. LAJOS és IFJ. OSÁTHY KÁROLY... KUTASI IMRE... nyomdájában s a postahivatalok útján.

Két államfő.

Vilmos császár öreg ember. Majdnem elérte az emberi kor legvégsőbb határát. Bizonyára sok jeles és hasznos dolgot eslekedett hosszú életén keresztül; sokan és sokszor kívántak áldást az életére s az áldás meg is fogant, mert bár még a múlt század utolsó évtizedében született, még a jelen század utolsó évtizedében is jó erőben érzi magát és szavának sulya van az európai döntő körök közepében.

Tíz éve már, hogy évenként ellátogat az osztrák területen lévő Gasteinba, s a mi országunk uralkodója rendszeren felkeresi nagynevű vendégét s pár óráig bizalmas társalgás között együtt töltöttek. Hogy kölcsönös udvariassági és baráti hajlamokon kívül magasabb politikai szempontok is befolyanak-e arra, hogy a két államfő az év bizonyos napján össetalálkozzék — a felett vitatkozni nem szükséges.

Európa békéje, — mely ez évtized alatt érzékenyebben nem zavartatott meg — arról is tanuskodik, hogy ennek a két államfőnek találkozása politikai jellegű eseményt képez. Igaz ugyan, hogy az e találkozás alkalmával megbeszéltek politikai kérdések és a létrejött megállapodásokról mindaddig vajmi kevés jutott a világ tudomására s így a politikai közvélemény ma sincs tájékozva a felől, hogy a két államfő eddigi és legújabb találkozása alkalmával, mely kérdések és minő formában nyertek megoldást, ez azonban nem zárja ki ama feltevést, hogy a két uralkodó között létezőnek kell legyen érdekközösségek, mely aztán a két állam vezető politikusi által a gyakorlati életben kifejezésre juttatik.

Kétségtelen, hogy bár konkrét szerződés a két állam uralkodója között nem is létezik, de az arra való törekvés, hogy a békét megőrjék, közöttük kölcsönös és annak hatása érezhető is. Mindkét államfő ugy van ismerve, mint a béke képviselője. Mindkettő arra törekszik, hogy népeik — minden nagyobb rázkódattal ellen megóva — a benső fejlődés munkáját végezhessek. Mindenesetre érdemes törekvés és méltánylandó fáradozás az ő részükről.

Ilyen körülmények között Európa népei meglepéssel tekinthetnek a két államfő találkozásaira, mert eddig legalább csak jótékony hatásait élvezhették — a békés viszonyokat illetőleg. Minő megállapodás jött létre közöttük a szombati találkozás alkalmával — azt nem tudjuk s valószínű, hogy nem is fog arról tudomást venni a világ, de bármint érdek forgott is szőnyegben, s képezte megbeszélés tárgyát, ha csak elodázták is a nagyobb mérvű európai konfliktusokat, már nem végeztek felesleges, vagy épen perhorreskálendő dolgot.

Természetes és elfogadható alapon nyugszik-e monarchiánk és Németországunk ama politikai szövetsége, mely a két állam uralkodónak személyes érintkezése alkalmával ha nem is a megkívánt formák között, de lényegében megerősítést nyert, azt e pillanatban nem vizsgáljuk, mert igen könnyen arra a következtetésre jutnánk, hogy a két állam között oly érdekegység, mely e szövetség alapját képezhetné alig mutatható ki, mi ezáltal csak azt akarjuk meglátni, hogy a két államfő békés hajlamokkal közeledett egymáshoz, s a mit egymásközé megbeszéltek, az egyidőre meggátolja még a folyton meglévő ellentétek veszedelmesebb kitérését.

És ez már maga is megbecsülendő dolog, annál is inkább, mert nekünk legkevésbé van szükségünk arra, hogy egy esetleges európai hadjárat által

megint visszatereltesünk a belső fejlődés útjára, s olyan komplikációk közé sodortassunk, melyek az eddig megszerzett előnyöket semmisítik meg.

Vilmos császár és Ferenc József legújabb találkozása alkalmával a két állam vezető politikusi közül egy sem állott ugyan az uralkodók oldalánál — s így az a látszat, hogy a találkozás politikai jellegétől megóvni kívánták, ennek dacára alig képzelhető, hogy e találkozás minden nemű politikai kérdés megbeszélése nélkül folyt volna le — azért tehát minden tartózkodás nélkül beszélhetünk róla, mint politikai jellegű eseményről.

A két államfő ugyanis informálva van a politikai helyzet és a két állam magatartása felől minden olyan kérdésben, mely a társállamokhoz való viszonyukat érintheti, s bizonyára nekik s különösen Ferenc Józsefnek, mint alkotmányos uralkodónak érdekében áll olyan szövetségnek létesítése, a mely ez érdeket egy pontban se kockáztassa.

Mi hajlandók vagyunk megbizni abban, hogy rólunk — nélkülünk bár — de úgy gondoskodtak, hogy érdekeink ne legyenek veszélyeztetve, s ha ez sikerült nekik — akkor megnyugodhatunk az elhatározásaikon.

A világ-béke amugy is oly gyenge lábakon áll, hogy örömmel fogadhatunk, minden olyan mozzanatot, melyben a nagyobb veszélyt, habár csak évekre is elodázza látjuk.

Vilmos császár nem sokáig élhet s az európai nemzetek békéjének egyik védnöke szólni meg benne — így hát az ő politikai eslekedeteinek sulya vajmi kevésre apad le, ennek dacára óhajtjuk, hogy még többször legyen alkalma Gasteinban megfordulni.

Belföldi hírek. Kolozsvárt az önkényes üzöltöt egyet diszgyakorlatot, a „Dalkör“ pedig szerenádort tart a király ott létekor. Sopronban Frigyes főherceg ötletekor B. Kellner tábornoknál diszebél s fáklyás szerenád volt. A kis-tiszai zsilip bizottsági szemléje nem vezetett eredményre, mert a roncsok melyen fekszenek a vízmosásban; ásátást kellett elrendelni, s ha ez kész, a miniszterium által kiküldött bizottság újra kimegy a szakadáshoz. Nagy-Kőrösről azt írják, hogy ott a kath. hívek régóta viszállyan állnak plébánosukkal s mivel sem a püspök által elrendelt vizsgálat, sem az Eötvös Károly képviselő által tett lépések a bajok orvoslását nem eredményezték, több család egy elkeseredett, hogy más hitre térést forgatnak az elméjükben.

Tisza korszaka. Az Abaujkassai Közölyny írja: Nagy Horvátországnak egy kis városkájára horvát nyelven felvett hosszú jegyzőkönyvet küldött a kassai árvaszékhez, kérvén ezt és amazt. Az árvaszék nem tudván horvátul, felküldötte a jegyzőkönyvet a belügyminiszterünkhöz lefordítás végett. Meg is jött a fordítás 7 forint nehány krajczár fordítási díj-czedula kíséretében. Hiába reprezentált az árvaszék, hogy a fordítás nem a mi érdekünkben történt s az árvaszéknek nincs horvát fordítási alapja a belügyminiszter azt elelte, hogy fizessen a város kasszája, miért nem tud az árvaszék horvátul.

A kormány és a „Zsivena.“ A turóc-szentmártoni tót női-munka kiállítás rendezői két folyamódványt is intéztek a közoktatásügyi s a kereskedelmi miniszteriumokhoz, hogy a kiállítás megnyitására hivatalos képviselőket küldjenek. A kormány eleinte hajlandónak is mutatkozott erre, de közben tudomására jutott, hogy a panszláv izgatók részéről tüntetés készül ellene épen a magyar kultúra érdekében tett intézkedései miatt s így — nem helytelenül — történt, hogy a meghívásokat egy a kultusz, mint a kereskedelmi miniszteriumban egyszerűen ad akta tették. Szalay Imre min. osztálytanácsos lent volt ugyan Turóc-Szentmártonban, de csak mint magánember rándult oda Tatrafüredről, hol jelenleg szabadságidejét élvezi.

A vasúti kiállítás. A közmunka és közlekedésügyi miniszter, a városlegi nagy iparsarnokban elhelyezett vasúti kiállításnak folyó hó 13-án leendő megnyitását engedélyezte A megnyitás semmiféle ünneplésség-

gel összekötve nem lesz és a kiállítás a megnyitás után a közönség számára azonnal hozzáférhető lesz.

A gasteini császártalálkozásról pótlólag még a következőket jelentik: Ferenc József király tegnapi délutén 12 órakor a fürdőkastélyba ment, hogy a német császártól elbucsszék. A két uralkodó egy félóraig maradt együtt s akkor Vilmos császár a lépcső legelső fokáig kísérté távozó barátját. Itt még egyszer elbucsszék egymástól. Először kezét fogták egymással; aztán a német császár észrevehető megatottsággal kitérte karjait s a két uralkodó megcsókolta egymás ajkát és arczát. Miután kezeik megoldódtak, Vilmos császár vibráló hangon szólott: Ha Isten úgy akarja, a viszontlátásra! — mire Ferenc József király így válaszolt: Bizonyval és okvetlenül! Ekkor a két uralkodó még egyszer elfogta a megatottság s még egy utolsó bucsusókot váltottak.

Coburg herceg Bulgáriába utazása. A híre mind határozottabb alakot ölt. Még szombaton azt jelenté Sophiából a hivatalos táviró, hogy a herceg, illetőleg bolgár fejedelem megérkezésétől mit sem lehet tudni; ma meg ugyancsak ilyen jellegű sürgöny azt tudatja, hogy a regensek Rustsukba hívták a minisztereket, ott bevárndók a fejedelem megérkezését, kiről ismét más oldalról azt híresztelik, hogy szándéka Rustsukon át Tirnovába menni és ott az esküt az alkotmányra letenni. A hatalmak s a diplomata magatartásáról, állásfoglalásáról e kérdésben ke és újabb pozitív hír szivárog ki. Ha mindazáltal tényre válik Coburg herceg lementele Bulgáriába, ez arra enged majd következtetést vonni hogy úgy a hatalmaknál sem áll rosszul, mert ellenkező esetben nem lehet fölténi, hogy az óvatos és körültekintő herceg mégis kockáztatná a fontos és esetleg következményterhes lépést. — A port a legutóbb egy u c n f e r e n t i a t e r v e l akart előállni, hogy a b b a n a hatalmak közös tanácskozás útján intéztek el a bolgár fejedelemlépváltás kérdését, mely immár egy év óta nem akar az európai politikai napirendjéről leszorulni. Oroszország ellenzése folytán azonban a porta elállt a tervtől. Oroszország mint eddig is, ellenez mindent e kérdésben, de maga pozitív javaslattal előállni vonakodik. Azon egyetlen orosz kívánságra pedig, hogy tabula rasát csináljanak a mostani bolgár helyzettel, mint látszik, a hatalmak közül nem állott rá egyik sem.

Külföldi hírek. Depretis özevgye a temetés napján úgy oda volt bánatában, hogy Amadeo herceget sem fogadhatta el, midőn a királyi pár részvételt akarta kifejezni. — Az olasz miniszterek maradnak, élőkön Crispivel, ki a külügyeket is vezetni fogja. — A francia seregben a velozipéd használhatóságát megpróbálták. — A német trónörökös t h o l n a p u t á n r a P o t s d á m b a v á r j á k; utó kurára nincs szüksége — A spanyol királyné a san-sebastiani fürdőben való időzése után Bilbao és Santander városokat látogatja meg s La Grangába szeptemberben tér vissza. — A n g o l a p á c z á k a királynőnek jubileumi ajándékat, hétszáz ölt ruhát készítettek, hogy ossza ki a szegények közt; a kiosztás a londoni és rochesteri püspökökre van bízva.

A nagy érdemtelenség. („F-g.“) Tudom senki sem fog ráismerni erre az urra. Talán Tisza Kálmán, talán egy operette primadonna, talán Rothschild az? Mindenki gondolkozni fog és előkeres ismeretenei raktárából egy érdemtelent embert vagy dolgot és kiváncsian lesi hátha kvadrál ez „a nagy érdemtelenséggel.“

Nyugodjanak meg ez a nagy érdemtelenségem egy valaki, a ki párhajképes és besajtoz-perelhet. Ebből nem lesz botrány. A kiről itt szó van az a nagy érdemtelenség sokkal különb affrontot is lenyelt már, mintsem ezeken a sorokon elpirulna.

A nagy érdemtelenség egy kövér hizott ur, aki a jölet minden előnyeit élvezi, meglegegett és jökedvű. Néha szentimentálisan elérzékenyedik úgy tesz, mintha sajnálkozna, segitene, néha meg is indul, mikor hiúsága is ösztökéli, de különben megmarad a rideg önzésben és eg. ügyiségében.

Ez a vastag kövér, renyhe ur egy sovány, kopott, vékony ember társaságában látvány mindíg. Ezzel tölti a napnak legnagyobb részét. Reggeli után egy-két órát, a delutáni kapucziner idejét, sőt néha késő éjfélig is együtt találhatók.

Irtóztató végtét füzte egymáshoz ennek a két embernek az egzisztenciáját örökköntartó lánczokkal. Mert egymás nélkül ez a kettő meg nem élhet.

A hizott együgyű kövér urnak az éléskamrájában van raktározva minden ennivaló.

A másiknak se pénze se éléskamrája, egy kis ész, ez az egész, a mit a földi javakból kapott. Ezzel az észszel gondolkodik a nagy érdemtelenség helyett; ezzel védi meg érdekeit vagyonát, életét, családját, nemzetét, Mikor az horkol és emészt, ennek agyveleje folyton dolgozik és gondolatra használja fel vérenek utolsó szén-savparányát is. Ezért olyan sovány, azért olyan kopott.

Ezért a gályarab munkáért a kövér ember csak éppen annyit ad neki, hogy napról-napra tengődhet. Miután egyik csak érvekkel harcolhat, és a másiknál vannak az érdekek mind. Méltányos haszonfelosztásról, a mit ez a kettő együtt produkál, természetesen szó sem lehet.

Miután a sovány az eszelebb, mindenféle furfangot kieszelt már, hogy az esztét pénzze tegye. Tanácsait melyek nélkül a másik meg nem élhet, lenyomtatva egy darab papirosra és felírta homlokzatra, hogy hol és mikor fogadtatnak el az előfizetéseik. De a másik okosabb, elmegy a kávéházba, kaszinóba, elolvass minden lapot ingyen és nem fizet elő Könyveket egyáltalán nem olvas, vagy a kölcsönkönyvtárból szerzi be.

Es itt már nem lehet tovább folytatni a parabolát mindenki reá ismert, hogy a nagyérdemű olvasó közönségről van szó.

Mindennapi jelenség ugyanis ma napság, hogy szeretik a hangzatos becsületes neveket az emberek. Így Rettig zálogos Redlichre változtatta nevét.

A nagyérdemű közönséghez címézik az előfizetési felhívásokat a kiadóhivatalok, könyvkereskedők. Nem találnak elége alázatos hangot, a melylyel a nagyérdemű közönséghez szóljanak. Pénzüket, vagyonukat fektetik oly vállalatokba, melyek elvégre csak is a nagy érdemű közönség érdekeit szolgálják.

Ugyanezt teszik az írók, újságírók. Ezeknek pénzük nincsen, de van fiatal-ságuk, ép testük, idegrendszerük, óriási munkaképességük és feloldozzák tehát ezt:

Es mit tesz a nagyérdemű közönség. Kegyesen fogadják ezt a moloch áldozatot. Elovassák, okul rajta, tanul, mulat belőle, de nem fizet elő.

Hol van itt a nagy érdem? En azt hiszem, hogy itt semmi érdem nincsen.

Felhasználni, javára fordítani más emberek vagyonát, egészségét, tehetségét, viszontszolgálat nélkül, ahoz óriási érzéketlenség kell, ez nem érdem.

A nagyérdemű olvasó közönség tehát tulajdonképen nem nagy érdemű közönség.

A Nagy Erdemtelenség, ez a helyes neve. Te nagy érdemtelenség, te!

Tudod-e mi sors vár rád, ha egy szép napon mi letesszük a tollat és kimondjuk, hogy elég ebből a bohém életből, és más foglalkozás után néznék, mert birunk annyi munkaképességgel, energiával, mint a mennyi a maximum minden más pályán?

Ezen a napon beköszön a középkor A Fiume kávéházbéli billiárd páspátiak vesznek maguknak egy lándzsát és pánczelt a párisi zsidóháznál a Károly kaszárnyában és elszedik a sült libákat és az aprópénzt a visegrádi Salamon tornya aljában a vasárnap kirándulótól. És ha eszébe jutna egy Báthory Erzsébetnek fiatal leányok véreben fürödni, éppen úgy meglehet, mint a középkorban.

Mert bíró, hatóság, itélőszék, ezek mind csak szókka törpülnek, mihielyt nincs sajtó, mely örökké ellenőrzésével a helyes utra kor-bácsolja.

De hiába rimáinkodunk és fenyegetődzünk. A dolog természetéből következik, hogy a nagyérdemű közönséget semmivel a világon nem lehet kényszeríteni, hogy szerezz meg tényleg a nagy érdemeket.

Mi tehát tovább fogunk irni, tovább fogjuk feláldozni idegrendszerünket és hátgerinczünk tulajdonképeni rendeltetését, a nagyérdemű közönség jölete, biztonsága és mulat-tatása érdekében. Mert elvégre mi nem kényért dolgozunk, hanem mivel meg vagyunk verve az újságírás, a harcz furia jával.

De az a nagyérdemű közönség ezt a kényszerhelyzeteket továbbra is kifogja használni; végig élve, kifacsar és eldob, a nélkül, hogy lelkiismerete csak egy percig is megszólalna kebleiben, hogy hé, talán mégis tartozunk valamivel ennek a munkaképtelenné vált irónak, a ki egy emberöltőn át harcolt érdekünkben.

Te potya szerető nagy érdemtelenség, te, még csak egy szavunk van hozzád, de előbb csakó ab, és add meg a tisztelgést.

Egy magyar író, a ki harmincz évig volt a mórod, vetett véget életének erőszakosan.

Öngyilkosságának oka ismeretlen, tehát mindenki ismeri — a nyomor!

Nem tudott több dolgozni. Fidsi szigetén feje útik a munkaképtelen öregeket és megcsik. Ezt a szokást hajtotta magán végre ez a szerencsétlen ember a XIX. század vége felé Magyarországon.

Ez lesz a mi sorsunk is, a fiataloké. Minden tavasszal, ősszel így végez egy-egy veterán magyar író, hol gyermekeinek sirhantján, hol szalmazsákon vagy a Rókusban, sőt lehet mondani ez a finale minden magyar író életében. Mert azok az írók, a kik főrendiházi tagok lesznek és villákat építenek, azok nem írnak soha egy sort sem, hanem seftelnek, gründolnak „irodalomban.“

De azért mi fiatalok is megnyugvással indulunk a nihil felé. Japánban az özevgy-asszonyok százezer ember szemelattára akasztják fel magukat. A toreadoroknak és picadoroknak tengernyi közönség szemelattára hasitatják ki beleiket. És egy hang sem kiált föl mellettük, hogy „elég! elég!“

Miért legyen a mi sorsunk különb azokénál?

Liptai Kornél.

Iskolai értesítők.

III.

A debreczeni ref. főgymnasium értesítője az 1886-87. iskolai évről. Közzétette: Tüdös János igazgató.

Tegnap ismertették a főiskola akadémia tanszakairol szóló értesítőt, ma került a sor a főgymnasium értesítőjére, mely terje delemre ugyan jóval kisebb az előbbinél, de az adatok pontossága s az ügyes csoportosítás ezen értesítőt is az első rangú értesítők közé sorozza.

Az értesítő „Visszapillantás a gymnasium életére az 1886-87. iskolai évben“ cz. cikkkel kezdődik, mely vázlatosan ismerteti a lefolyt iskolai év történetét.

A tanulók felvétele szept. hó 1-8 napján történt. A létszám az 1-ső, 2-ik és 4-ik osztályban lett legnagyobb, és így a 3 párhuzamos osztály ezek mellett állított fel. A tanítás szept. 9-én vette kezdetét. Az iskolai év folyamán az egész tanintézetet illető ügyek elintézése végett a tanárkar 28 gyűlést tartott. A tanulóknak ugy erkölcsi magaviselete mint tanulási szorgalma dicseretet érdemel. A tanulók közül az iskolai és folyamán 6 halt meg. A tanárok közül pedig Lengyel Zsigmond hunyt el, kinek tantárgyait Géresi Kálmán, Dr. Öreg János és Sinka Sándor vették át.

Az érettségi vizsgára 77-en jelentkeztek. Írásbeli vizsgán visszautasítottak 9, egy pedig önkéntesen eltávozott, így szóbeli vizsgát 62 ifju tett, — ezek közül érettné nyilvánították, jelesül felvélvén meg a kívánalmaknak 1, jól 21, megfelelően a kívánalmaknak 28, két óra visszavettett 12.

A tanártestület:

a) Rendes tanárok: Elek Lajos, Géresi Kálmán, Karai Sándor, Kovács János, Lengyel Zsigmond, Márk Pál, Nagy Elek, Nagy Pál, Oszterlamm Ernő, Dr. Öreg János, Sinka Sándor, Tóth József, Tüdös János.

b) Helyettes és segéd-tanárok: Dr. Halász Sándor, Sás Béla, Szentgyörgyi Kálmán.

c) Melles-tanárok: Mácsai Sándor, ének-tanár, Sz. Nagy Károly ének és zene-tanár, Örvényi Vilmos tornatanár.

d) Rendkívüli tárgyakat tanítottak: Karai Sándor gyorirászatot, Dr. Öreg János francia nyelvet.

Beiratkozott év elején 657 tanuló, maradt

év végén 594 rendes tanuló. Ev. ref. 516, ág. hitv. 16, róm. kath. 34, gör. kel. 9, zsidó 38. Anyanyelvre nézve: 578 magyar, 7 német, 9 oláh.

Jeles osztályzatot kapott 75, jót 110, elégséget 289, elégtelent 31, két elégtelent 1, több tantárgyból elégtelent 41. Egész tanulmánymentességet élvezett 110, feltandíjmentességet 91 tanuló, — bentlakásban részesült 128. Konviktusba járt 122 tanuló. Ősztöndíjban részesült 49.

A tankönyvek ára áll 700 müből, 1036 kötetben.

Az ifjusági könyvtár áll 1317 müből, 1360 kötetben.

A tanulók felvétele szept. hó 5 első napján történik, ugyanakkor tartatnak meg a javító és felvételi vizsálatok is.

IV.

A debr. m. kir. gazd. tanintézet és azzal összekapcsolt földmives iskola értesítője, az 1886-87. tanév végén. Közli: Domokos Kálmán igazgató.

Vékonyka füzet, mely a tanulókról statisztikai adatokat nem közöl, sőt azok névsorát sem közli, de azért a tanintézetet, annak berendezését, a felvételi módokat, a tantárgyakat stb. részletesen ismerteti. Külömben is a gazd. tanintézetről evközben szoktak adni részletesebb értesítőt.

A tanintézet a földmivélés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium f. felügyelete alatt áll, mely azt, az azzal megbízott főigazgató által gyakoroltatja. A tanfolyam három évre terjed és mindenik tanév két két félévre van osztva. Az első tanévben a hallgatók főleg a mezőgazdasági tizlet gyakorlati részébe vezetnek be; minden gazdasági munkában résztvesznek és így a kezfogásokat is elsajátítják.

A tanév október 1-én kezdődik s tart jul végéig. Tandij egész évre 40 frt.

A gazdasági tanintézet az első évek részére convictus van berendezve, — a convictus növendékei a pallagi gazdaságban levő, erre szolgáló convictusi épületben laknak és elelmetetnek s teljes ellátásért 220 frtot fizetnek.

Minden rendes hallgató köteles a tantárgyakból a félévek végén tartandó vizsálatoknak magát alávetni.

Tanárrak és tisztviselők: Domokos Kálmán igazgató Dr. Védródi Viktor r. t., Walter Lajos r. t., Bekéssy László r. t., Szüts Mihály s. tr., Czajlik István gazdasági intező, az 1-ső éves hallgatók felügyelője, Bíró Pál segédtanár, irodatizst, Dr. Kovács Sándor rendkívüli tanár, Székely István gazdasági segéd, Kiss Endre ösztöndíjas segéd, Takács Kálmán kertész. A hallgatók száma a jelen tanévben a 3 év folyamán 117 volt.

A gazdaság a várostól északra, mintegy 3/4 mérföldnyire a pallagi pusztá szomszédságában, a nagyerdő és monostor-erdő között fekszik. Területe 600 cat. hold. Az intézeti kert 9 cat. hold területű.

A gazdasági tanintézet hallgatói körében fenálló segélyegylet, mely 85-90 taggal bír, 2000 frt alapitókával rendelkezik, — a dal-körnek 30 müködő s 35 pártoló tagja volt.

A földmives iskola növendékei egész évi ellátásért 150 frt. tápdíjat fizetnek.

Ezen iskola a gazdasági tanintézettel össze van kapcsolva, ugyanazon igazgatóság alatt áll a gazdasági tanintézet gazdaságában

van elhelyezve, ezért külön gazdasági telepe nincs.

A tanév október hó 1-én veszi kezdetét s tart — szünidő nélkül — aug. végéig A tanfolyam 2 évre terjed. A tanulók a gazdaságban vannak külön épületekben elhelyezve, hol 40 tanulóra van hely, mely mindig be van töltve. Nagyobb termekben együtt laknak s külön termekben nyerne elméleti oktatást.

Tanító személyzet: Czajlik I. gazd. intező, Rottler József, Walter Mihály, Bíró Pál s Székely István.

HELYI HIREK.

* Uj szabályrendelet. Közegészségi és köztisztasági szabályrendelet. 1. §. — A ház belső és külső részeinek tisztántartása a háztulajdonost illeti. 2. §. A háztulajdonosok kötelesek a házaik előtti járdát tisztán tartani azt mindennap lesepertetni, május 1-től október 15-ig száraz időben naponként reggel 7 óráig tiszta vízzel felocsoltatni. telen a havat letakarítani, ónas időben hamuval, homokkal, vagy fűrészpórral behinteni. 3. §. A háztulajdonosok kötelesek a hatóság által elrendelt fertőtlenítések teljesíteni. 4. §. Szemetet, trágyát, tömleket, havat vagy rothadó anyagot az utcára kihordani vala mint portörllőnek és szőnyegeknek az ablakon vagy ajtón az utcára való kirázása tilos. 5. §. Minden háztulajdonos köteles udvarán a szemet és trágya ideiglenes elhelyezésére szolgáló szemetártót csináltatni. 6. §. A háztulajdonos köteles a szemetártóba ideiglenesen elhelyezett szemetet és trágyát a szemetártó megtelése után azonnal, különben pedig minden évben kétszer március és október végeig a hatóság által megjelölt helyre kihordatni. 7. §. A szemet és trágya kihordásával megbízott tartozik a szemetet és trágyát akként szállítani hogy az utcán és uton el ne hulljon. 8. §. Minden háztulajdonos köteles az udvarába levő árnyékszéküket megtelésük után azonnal, azok pedig, kiknek ürsekeik az utczai fedett csatornával összeköttetésben levő oldal csatornával ellátva nincsenek, minden évben legalább kétszer, u. m. március és október hónapok végeig — és pedig kizárólag csak a várossal szerződési viszonyban álló vállalkozóval kitisztítani s az ezért járó szabályszerű díjat azonnal kifizetni. 9. §. Árnyékszék és pezegődrök tisztizsi ára csak este 9 óráig reggeli 5 óráig, legmentes szivattyuk és hordókban engedtetik meg. Az ürleket csak az e czéla hatóságilag kijelölt helyekre szabad kihordani. 10. §. Köteles minden háztulajdonos a szükségesnek megfelelő árnyékszékét csináltatni; és pedig ha az utcában földalati csatorna létezik, ezental mindenkor csatornára, mely az utcza csatornával kötendő össze, ha pedig az utcában ilyen meg nincs, szabályszerű emésztődrök készitendők. 11. §. Bűzhódt levek és más tisztatlan folyadékok földalati csatorna hiányában az utcára nyílt árkokba nem vezethetők, hanem köteles és czélra a háztulajdonos ezen szabályrendelet életbeléptetésétől számítandó 6 hónap alatt emésztődröket csináltatni. 12. §. Azon területen hol az utcák földalati csatornával vannak ellátva, tartozik minden háztulajdonos jelen szabályrendelet érvényre emelésétől számítandó két év alatt saját házából az utcza csatornába vezető földalati csatornát készitetni. 13. §. A háztulajdonos tartozik a házatól a fűcsatornába vezető földalati csatornát hatóságilag kiadott rendeletre kitisztitanni.

14. §. Mészáros és hentes ipartelepek addig, mig a közvágóhid felállitattik, — timár, szűcs és szappanos ipartelepek pedig jövőre csak oly házáknál engedhetők meg, melyek utczai fedett csatornával összeköttetésben álló földalati oldal csatornával bírnak. Beltisztító, csont-, és ronggyújtó ipartelepek sem a bel-, sem a külvárosban, sem a város körül levő szőlőkertekben nem nyithatók, hanem csak egyedül a városnak a sorompókon kívül eső, homokos talaju területen állitathatók fel. 15. §. A város területén sertés tartás és hizlalása tilos; megengedetik azonban, hogy házi-szükségletre minden egyes belvárosi telken 6-6 drb. külvárosi telken 4-4 drb. sertés hizlaltathassék, az e tekintetben megkivántató közegészségi szabályok mellett. 16. §. Sertés furdótöcsák készitése meg nem engedtetik. — 17. §. Az utcáknak, köztérnek és köztereknek bármikénti beomocskolása tilos. 18. §. Az utcáknak, árucikknek, vagy termények fel és lerakása alkalmával beszemetelése esetében tartozik az illető fel a beszemetelt terület saját költségén megtisztitanni. 19. §. Házi állatoknak az utcza legeltetése meg nem engedtetik. 20. §. Lovaknak és marháknak az utczai végén általalal tilos. Bérkocsi és egyéb bérjárművek birtokosainak az etetés csak állomási helyükön; vásárra jött szekereknek pedig csak a vásár ideje alatt vásári állomásokon és egyedül csak tarisznyából engedtetik meg. 21. §. A bérkocsi és egyéb bérjárművek tulajdonosai kötelesek állomásiakat mindig tisztán tartani, a trágyát az e czéla saját költségükön készült tartályokban összegyűjteni és elszállítani, állomási helyeiket naponként bő vízzel lemosni, ápril 1-től okt. végeig pedig ugy állomási helyeiket mint a trágyatartó ládákat naponként fertőtleníteni. Bérkocsi és egyéb bérjárművek állomásiul csak jól kikövezett és a csatorna nyíláshoz közel levő helyek jelölendők ki. 22. §. Az ezen rendszabályok ellen elkövetett kihágások a mennyiben a büntető törvénykönyv másként nem intézkedik 2 forinttól 50 forintig terjedhető s közegészségi célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatlanasg esetében pedig megfelelő elzárással büntetendők. 23. §. A jelen szabályrendeletbe itköző kihágások felett első sorban a rendőr-kapitányság, másodikokban a városi tanács, harmadokban pedig a mayyar kir. belügyminiszter bíraskodik. Kelt Debreczen szab. kir. város törvényhatóság bi-zottságának 1887. évi március hó 24-én s folytatva tartott rendes közgyűléséből. — Kiadta: Zöld Mihály, jegyző, a miniszter helyett megerősitette: Lukács György, államtitkár.

* Somossy Baláról, a hajduböszörményi függetlenségi és 48-as képviselőről, a következőket írja a „Budapesti Hirlap“. „Uj emberek“ cz. tárcza rovataiban: „A hajduknál kemény feltételekhez van szaba a mandátum. A képviselőjelöltnek születési bizonyítványal kell kimutatnia, hogy Böszörményben született, mert a lokalpatriotizmus Soroksáron sincs annyira kifejlödvé, mint ő náluk; másodsor hiteles erkölcsi bizonyítványal kell igazolnia, hogy antiszemita vagy legalább is függetlenségi elveket követ, mert a hajduk önzettel vallják, hogy ők már vak Béla idejében 48-asok voltak, antiszemita érzelmeiket meg pláne Kr. sz. előtti időkre vezetik vissza; harmadszor, s a mi a legfontosabb, a pályázónak szűnek kell lennie, vagyis nem fogadtatik el az olyan jelölt, ki már egyszer képviselte a

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A debr. czegléd utczai ref. ujtemplom.

(Meltatás műépítészeti szempontból.)

— Közli: Egy laikás. —

(Folytatás.)

követelményeivel. És ezen harcz szoros összefüggésben volt az építészeti fejlődésével is.

A római építészet kedvelt templom alakja szintén a Basilika volt, mely egy általános alak típus mintájára készült, mindig több kevesebb eltéréssel. Ezen román Basilika már lényeges eltéréseket mutat szerkezetében az ó keresztény Basilikával szemben, mig ez utóbbi rendszeren csak lapos mennyezettel bírt, addig a román Basilika már meglehetősen fejlődött boltozati rendszert mutatott fel.

A boltozott Basilikánál már alkalmazott bolt alak a kereszt-bolt volt, mely két egymást merőlegesen átható donga-bolttól keletkezett. Megjegyzendő, hogy a román építészet még annyira nem biztos a kereszt boltok használatában, hogy a négyzetes alaprajztól eltérő területeket is boltozni tudná és így az alaprajz kiképzésében némileg meg van kötve.

Mindazon által csak egy tekintést kell vetnünk a laponas fedett és boltozott Basilika bensejébe, s már is azonnal szemünkbe ötlök ez utóbbinak művészi előnye.

Az épület a maga egészében sokkal élénkebb, ugy az oszlopok tagozása által, mint a fűszlopok, falpillérek stb. változatos gazdagsága következtében is. A pillérek illetőleg oszlopok, mintegy hálószzerűen vannak összekötve, s a néző szemé, a boltozatok hajlásának látszatos mozgása által az apsisig vezéreltetik, hol az oltár van, mint az egész elrendezés legfontosabb tényezőjében nyugopontot talál a szem. A boltozott Basilika benyomása nagyszerű, tekintélyesebb, mint a laponas mennyezetű Basilikáé, mely mindig kisebb nyomódottnak tetszik.

A román Basilika ablakai rendszeren kiscsinyek és fél kör alakú zárással bírnak. Az egész berendezés mellő részén alkalmazott kapuzatok egészen sajátlagos jelleggel bírnak, melyeknél szintén a félkör alakú íveket az uralkodó. Nevezetes továbbá az eddig szabadon álló tornyoknak, a templom testével szoros összeköttetésbe hozatala, valamint a

sokkal gazdagabb és észszerűbb építészeti tagozások és díszítések alkalmazása.

A Basilika elrendezésének különféle változatai mellett a román stílus a centrál építményt is felkarolja, s az így szerkesztett építkezések leginkább biznanci formákkal keverve több helyen igen szép kiképzésben fordulnak elő.

IV.

Ha szorosban szemügyre vesszük a középkori viszonyokat csak hamar meggyőződünk, hogy minden kedvező viszony hozzájárult a román építészeti modor fejlesztésének előmozdítására. A tektanikus fejlődés eme kedvező körülmények között hatalmasan emelkedett is, csakhamar oly fokra jutott hogy a XII. században jelentkező goth építészeti modor helyesebben csucs ives stíl, oly általánosan elterjedt és oly hatalommal uralkodott minden művészi alkotás felett, mint egy építészeti stíl sem az előtt.

A középkori népszellem erős fellendülése a polgárság szerepkörének tágulása, az egyes városok hatalmi polezra emelkedése, mind összefüggésben voltak a csucsives stíl elhatalmasodásával, e jelenség annál láthatóbb lesz, ha különösen tekintetbe vesszük, hogy mind ezen elősorolt tényezők a keresztényiség szellemével annyira össze vannak forva, hogy azzal mintegy önálló egészet képeztek. És ebből világos, hogy a csucsives stíl kiválóan, mint egyházi stíl szerepelt.

A got építészeti alappban szigoruan mennyiségben szerkesztettek és számítások eredménye. Fejlődésének magaslátán, épen azért egy oly következetesen és szervesen átdolgozott egészet képez, melylyel logikailag talán csak a classikus görög stíl szentely építészete versenyezhet, jóllehet ez utóbbi szerkezeti tekintetekben messze hátra marad az előbbi megett.

A csucsives építészeti a folytonos mozgás, nevekedés és eltűnés rythmusa, melynek tartalmazza éppen szerkezeti organismusában fekszik, mely természetesen mindig magával hozza az aesthetikai benyomás teljességét. A csucs-

ives stíl műveinél a felfelé való törekvés, — mely mintegy legyőzi, átszellemisíti az anyagot, az eszményi magasban keresi a befejezést, — valóban legméltóbb kifejezése a keresztény vallás eszmejének. Mert daczára a csipkeszerűen bevezetett tömeges változatos körrajzának, a felfelé törekvő nyúlának, nemes és átszellemült ará yok, a keresztény vallás tiszta erkölcsének barátságos, de komoly és rejtélyes zárkózottságát tüntetik fel.

Epen ezért a goth stílus joggal nevezhető a keresztényiség művészetének. Feltűnése hatalmas szarncsnyás, és villámként ragad magához mindent és ujja alakítja az építészetet.

A goth stíl egy magába zárt tökéletes egészet és aesthetikai szépet képez. Határozottan uttoró lépést tesz a román boltozatok tovább fejlesztésében. Első lépése e téren a keresztbordaék megteremtése volt, melyek közze a bolt-süvegek mintegy közbe feszitettek. S ennek az első lépésnek szerkezeti okokból logikai következménye lón, a második lépés t. i. a csucsivek behozatala. Csak hamar kintunt aztán a csucsivek használatának kettős előnye t. i. alakjának a legkényesebb problémákhoz való simulékony természeté, továbbá az a körülmény, hogy nyomás vonala sokkal meredekebb, mint a köríves boltozaté, tehát sokkal gyengébb falak alkalmazását is megengedi.

Ezen előnyök mellett még különösen a boltozati technika tökéletessége lép előtérbe. És valóban bámulatos a mit ezen a téren elért.

A XIII század első év izedében már 6-8 sőt 10 osztási boltozatokat találunk, melyek részben a díszítési ösztön, de részben szerkezeti követelmények kifolyásai voltak. Az oszlopok által hordott haránt — és hosszúvek az átíós kereszt-bordákkal együtt mintegy vázállványt képeztek, melybe aztán a 3 szegletes bolt-süvegek, mint kitöltő rész csak csekély vastagsággal közbe feszitettek. E módon aztán ugy szólván eltűnik a boltozás tömege, mert a nyomás és feszítés csak a váz részek-

kerületet, mert a hajduk szeretik a változ...

Utolsó nap a holnapi nap arra, hogy a n...

Boránd Gyuláról, közönségnek kedvenczéről, ki jelenleg Mosonyi...

re valamint azoknak támaszkodó pontjaira a...

A csucs-ívek alkalmazásának egy másik...

Az oszlopok fejeit a gotikában is...

A csucs íves styl alkotásainak alaprajzi...

Év izében már 6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2

A debreczeni első ipartársulati bank
felszámoló bizottsága f. év augusztus hó 28-án délelőtt
10 órakor Kis-uj-utca 1734. szám a házban tartandó

rendkívüli KÖZGYŰLÉSRE

a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. A felszámoló bizottság jelentése.
2. Számadások megvizsgálása.
3. Beadványok tárgyalása.

Mindazon részvényesek, kik e gyűlésen részt venni kívánnak részvényeiket az alapsz. 82., 83 § értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében letenni kötelesek, kivéven a vidéki részvényesek, kik részvényeiket a közgyűlés napján 9 óráig is letelhetik.

Kelt Debreczen 1887. Julius 31.

A felszámoló bizottság.

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elismert jószágú termék-eket képes létrehozni, mint a

LENCK-KÁVÉ,

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében föltűnül az összes, eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótlékok.

Lenck-kávé kapható minden fűszerkereskedésben s a hol még nem volna, vagy a készlet elfogyt volna, a t. közönség követelje, mint

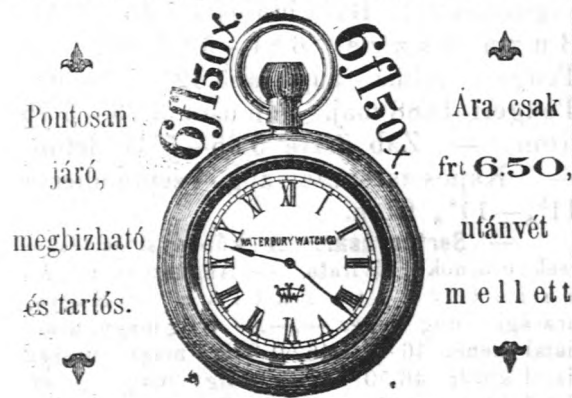
magyar gyártmányt.

Szenzátiós ujdonság

és a legszebb
alkalmi ajándék
az amerikai

WATERBURY REMONTOIR-ZSEBÓRA

a világ legnagyobb órágyárából
Waterbury Watch Co., Waterbury, Connecticut, amer. egyesült-államok.
2 000.000 frt. alaptőkével és 1500 db. napi gyártással.

Pontosan jár, megbízható és tartós.
Ara csak 6.50 utánvét mellé.
Magyarországi főraktár és javító ühely:
HOTTELMANN Á. nál Budapesten IV., váci-körút 23.
Megbízható ügynök minden városban keresetlik

Kereskedelmi akadémia

Debreczenben.

Államsegélyvel áll fenn. — 3 év folyamból. — Végzett hallgatók az egy évi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében részesülnek s azonnal alkalmazást nyernek bel- és külföldi nagyháznál, pénzbiztosító intézeteknél, gyárakban stb.

Az 1887/8-ik évi tanfolyam szept. 1-én nyílik meg. Értesítőkkel ingyen szolgál.

az igazgatóság.

822. szám.
1887.

Hirdetmény.

Hajdúvármegye alispánja az 1887 évi augusztus hó 3-án kelt 5746. számú rendeletével a szovát szoboszlói megyei uton Szovát községnél a Kösély patakon levő hid újból felépítését 810 frt 59 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása czéljából az 1887. évi augusztus hó 22-ik napjának d. e. 10 órájára a Hajdúvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdette ik

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1887. augusztus hó 4-én.

Hajdúmegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Koszt adásra

vállalkozó kerestetik.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézetnél, mintegy 80 tanuló ellátására október elsejétől vállalkozó kerestetik.

Az üzlet csekély befektetéssel kezelhető, mert a felszerelést a tanintézet adja. Ajánlatok augusztus hó 20 ikáig elgoadtatnak az igazgatóságnál, hol a feltételek megtekinthetők.

hadihajóin

A GLEICHENBERGI JÁNOS-FORRÁS

nagymennyiségű izletes kettős szénsavas natront, azonban aránylag kevés konyhasót, de annál több vasat tartalmaz és a világ leghíresebb autoritásai nyilatkozataik szerint chronicus gégerhurut, chronicus légútsórhurut, chronicus tüdőlob- és a légutak katarrhussainál, végre a mellhártyalob után hátrmaradt mellürbéli izzadásmányoknál, ha egyszerűen a vasnak erősítő és vérképző hatására reflektáltatik, a legjobb eredményt nyel használtatik. Különös alkalmazást nyer a fővény és húgykőnél. Szénsav és szódá gazdag tartalmánál fogva nagyon alkalmas borral vagy gyümölcs-szörp-pel vegyítve.

kellemes pezsgő üdítő italok

készítéséhez, ugyszinte tisztasága s rendkívüli olcsósága folytán legjobban ajánlható. Mindenkor friss töltésben kapható a magyarországi foraktárakban:

Schleinz Károly és Társainál

Budapest, VIII. kerület, stáció-utca 47.

Városi üzlet: V., Harminczad-utca 4, hol megrendelések a házhoz szállítás végett elfogadtnak.

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Erejből az egyenlítőn alatti átmenetnél nem veszítet

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság f. é. augusztus 15-en Debreczenben az országos lóvásár alkalmával

LÓDIJAZÁST

rendez. Ez alkalommal négy díj kocsi-lovaknak és négy díj háfas-lovaknak ki lesz osztva, mire az igen tisztelt lótenyésztők figyelmeztetnek.

Bpest, 1887. július 31 én.

Az igazgatóság.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindentéle

KITÜNTETÉS
SZEGED
érdem éremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVAR
ezüstérem 1879

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számítottatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

1887. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.